

Mączniak rzekomy - *Peronospora destructor* (Berk.) Fr.

1. Systematyka

Rząd: *Peronosporales*
Rodzina: *Peronosporaceae*
Rodzaj: *Peronospora*

2. Biologia i opis choroby

Pierwotnym źródłem choroby są porażone cebule wysadkowe lub dymka oraz zainfekowane cebule pozostawione w glebie. Wiosną grzybnia przerasta do liści i poraża je systemicznie. Do zarodnikowania dochodzi podczas wilgotnych nocy z temperaturą 10 - 12 °C. W okresie wysychania roślin, w ciągu dnia zarodniki odrywają się i z powietrzem przenoszą się na dalsze cebule i sąsiadujące pola. Rozwojowi i szybkiemu rozprzestrzenianiu się choroby sprzyja stałe, kilkugodzinne zwilżenie liści (6-12 godzin) w okresie nocy oraz umiarkowana temperatura i bezdeszczowa pogoda w ciągu dnia. Pod koniec okresu wegetacji grzybnia przerasta z liści chorych roślin do cebul i tam zimuje.

3. Opis uszkodzeń rośliny

Patogen atakuje każdego roku, lecz epidemie zdarzają się coraz rzadziej i tylko w okresach deszczowej pogody w okresie czerwca i lipcu oraz niekiedy na początku sierpnia. Pierwsze symptomy choroby pojawiają się zwykle na plantacjach cebuli nasiennej oraz uprawianej z dymki i siewu ozimego w drugiej połowie maja, w okresach ciepłych i wilgotnych nocy, lub po przelotnych opadach deszczu. Szczypior przestaje rosnąć, staje się jaśniejszy od zdrowego. Na liściach widoczny jest wówczas białoszary obfity nalot grzybni.

Mączniak rzekomy – objawy na szczypiorze cebuli

Mączniak rzekomy – placowe objawy w polu

Mączniak rzekomy – objawy na cebuli nasiennej

4. Metodyka wykonania obserwacji

Pierwsze symptomy choroby mogą pojawić się na plantacjach cebuli nasiennej, uprawianej z dymki i siewu ozimego w drugiej połowie maja (skala BBCH 1/19), w okresach ciepłych i wilgotnych nocy, lub po przelotnych opadach deszczu. Obserwacje nasilenia prowadzić

od 2 dekady czerwca lub według sygnalizacji w 4-5 miejscach na plantacji na próbie 50 liści w 7- stopniowej skali porażenia.

0– brak objawów choroby

1 – porażenie 5% (pierwsze objawy chorobowe na roślinie)

2 – porażenie od 6% do 10%

3 – porażenie od 11% do 25%

4 – porażenie od 26% do 50%

5 – porażenie od 50% do 75%

6 – porażenie > 75%

5. Próg zagrożenia i terminy zabiegów

Obserwować dokładnie (1-2 razy w tygodniu) w okresach największego zagrożenia lub według sygnalizacji plantacje nasienne lub uprawy z dymki i usuwać rośliny z

pierwotnymi objawami choroby. Niszczyć odrosty cebuli zimującej w glebie, nie później niż do połowy maja. W okresach największego zagrożenia chorobą prowadzić intensywne, profilaktyczne zabiegi chemiczne zgodnie z programem ochrony cebuli.

6. Ocena szkodliwości

Najgroźniejsza choroba cebuli, notowana najczęściej na plantacjach nasiennych, na cebuli uprawianej z dymki z siewu wiosennego i ozimego oraz na cebuli siedmiolatce, zwłaszcza na plantacjach zachwaszczonych. Choroba występuje cyklicznie co kilka lat. W latach sprzyjających rozwojowi tej choroby straty w plonach mogą dochodzić do 70%. Cebule z porażonych plantacji źle się przechowują, przedwcześnie wybijają w szczypior.